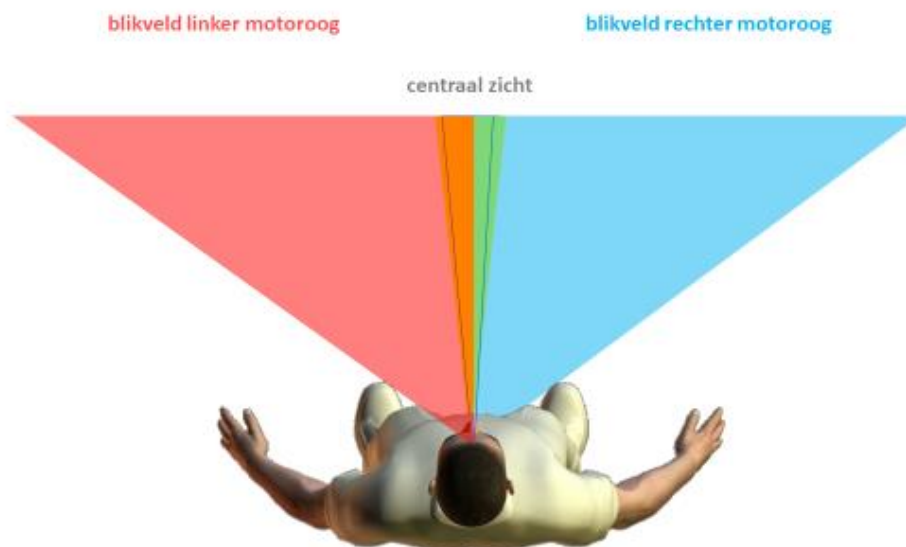

Onze beschouwing op motoroog en de zelfexpressie van Arjen Robben:

Motoroog als radar.

Ook het visuele systeem kent zijn individuele accenten. Naast het onderscheid tussen scherp en globaal zien is er ook het perifeer zicht. We schatten hiermee de richting, snelheid en eventueel dreiging van aankomende voorwerpen (zoals de bal, tegenstanders, medespelers, etc.) sneller en beter in. Het perifeer zicht kent zowel een verticale (hoog-laag) als horizontale (links-rechts) dimensie. Dat laatste noemen we ook wel het motoroog, het werkt als een radar en is (kruislings) gekoppeld aan hersenhelftdominantie. Mensen hebben ofwel een linker motoroog, ofwel een rechter motoroog. Het is niet dat je in het andere blikveld niet waarneemt, maar dat de informatie net een fractie later en minder zuiver binnenkomt. Iets dat met name in complexere situaties met tijdsdruk in het anticiperen, beslissen en handelen van grote betekenis is.

Afbeelding 1: Horizontaal perifeer zicht: linker versus rechter motoroog.

Het motoroog vormt tevens de ingang voor de motoriek en heeft vanzelfsprekend een verbinding met het evenwichtsorgaan. Informatie die op deze manier binnenkomt zet het voorkeurshandelen in gang. Een voorbeeld op het voetbalveld. Onbewust positioneren spelers zich, draaien ze met hun bovenlichaam en/of, hoofd en bewegen ze hun ogen zodanig dat het motoroog ook daadwerkelijk deze rol kan spelen. Je kunt je voorstellen dat een voetballer met een linkermotoroog als hij aan de rechterkant van het veld staat minder ver hoeft in te draaien en open te draaien en daardoor zuiverder en sneller kan handelen.

Wil je aanschouwen hoe het visueel systeem te testen is en dan meer specifiek het motoroog, bekijk dan de video die hoort bij ons eerdere artikel met de titel 'Ook ons visuele systeem kent individuele voorkeuren'. Het is een reportage van de Franse televisie over ActionType, waarin het fragment over het motoroog begint op 7:25 minuten en eindigt op 10:15 minuten.

De zelfexpressie van Arjen Robben.

Naast een linker of rechter motoroog kennen we ook een linker of rechter dominante schouder. De dominante schouder speelt een rol in de wijze waarop een sporter in een bepaalde richting versnelt. Om informatie ook in de actie adequaat te kunnen verwerken, dient de dominante schouder de beweging te leiden. Concreet betekent het dat een voetballer met een dominante linker schouder van nature gemakkelijker naar links versnelt. Vanzelfsprekend kan hij ook naar rechts versnellen, maar om zijn natuurlijke coördinatie te handhaven zal hij dat doen door eerst zijn linkerschouder in de ruimte op rechts te draaien, zodat deze ook hier de beweging kan leiden.

Bij al dit soort zaken gaat het steeds om omstandigheden waarin situatie- en/of tijdsdruk is. Met andere woorden, zonder die druk kunnen we op allerlei manieren handelen maar als de omstandigheden complexer worden zijn we voor onze expressie meer op ons voorkeurshandelen aangewezen. Hierin schuilt voor opleiders ook meteen een grote valkuil. Je kunt iedereen op basis van bijvoorbeeld algemene biomechanische uitgangspunten een bepaalde handeling leren, maar de kernvraag is in hoeverre dat 'kunstje' bij de individuele motoriek van de sporter past.

Iemand die zijn individuele voorkeuren zeker niet heeft verloochend is Arjen Robben. We herkennen bij hem een linker motoroog en linker dominante schouder. Bovendien initieert Arjen zijn bewegingen vanuit het bovenlichaam. Wat bij deze dynamiek hoort is dat de speler bij voorkeur de bal met de buitenkant van de voet meeneemt en deze daarbij van het lichaam af speelt (abductie). Samen met zijn voorkeur voor zijn linkervoet zorgen al deze dimensies voor een geweldige expressie naar links.

Afbeelding 2: Individuele bewegingsindicaties Arjen Robben.

Hoe voorspelbaar de voorkeursactie van Robben ook mag zijn, door de natuurlijke oriëntatie, timing, snelheid en zuiverheid is deze op een onbewust niveau zo hoog dat het voor tegenstanders heel moeilijk is Arjen af te stoppen. Om daar nog eens een paar kenmerkende voorbeelden van te kunnen bekijken, hebben we een link naar een video bijgevoegd:

<https://www.youtube.com/watch?v=c-JHEUllsx8>

Peter Murphy
Bennie Douwes.